

SÕITJATEVEO AUTOJUHI TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA.

OÜ GoBus AUTOKOOL

Õppekava kood: BJ/TK

Õppekavarühm: transporditeenused.

Õpingute alustamise tingimused:

- Sõitjateveo autojuhi täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ja kellel on D1-, D1E-, D- või DE-kategooria juhiluba ning pädevustunnistus või vastav kirje juhiloal.
- Pädevustunnistus või kirje juhiloal ei ole nõutav juhil, kellele on antud D1-, D1E-, D- või DE-kategooria juhiluba enne 2008. aasta 10. septembrit.

Koolitusel osalemiseks esitab isik koolitajale:

- 1) juhiloa
- 2) isikut tõendava dokumendi;
- 3) pädevustunnistuse, kui juhiloal puudub vastav kirje

Õppe kogumaht: 35 teooriatundi

Õppe sisu: täienduskoolituse õppekava peab süvendama, täpsustama ning värskendama autojuhi tööks vajalikke teadmisi ja oskusi.

	Õppeaine nimetus	Tunde
1	Autovedude korraldus (logistika) ja vastutuse kindlustus	8
2	Sõiduki tundmine ja käsitsemine	4
3	Töökeskkond ja liiklusohutus	4
4	Liikluskindlustus	4
5	Tööõiguse alused	4
6	Töö- ja puhkeaeg	2
7	Valikained:	
7.1	Liiklus- ja suhtlemispsühholoogia	4
7.2	Sõidu- ja puhkeaja korralduse süvendatud käsitlemine	5
	Sõidumeeriku praktiline käsitlemine	
Kokku:		35 tundi

Lektorid:

- 1.Teema 1;2;6;7.2 **Aimar Aia, Mati Koppel**
2.Teema 3;5;7.1 **Raivo Raudnagel, Endel Mölder**
3.Teema 4 **Ilmari Ott**

Õpiväljundid:

1. Autovedude korraldus

Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
- 3) logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid;
- 4) autovedudel kasutatavaid kindlustusi;
- 5) autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 6) järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnoloogilise läbiviimise nõudeid;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid;
- 8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid.
- 9) sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike, sõitjateveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;
- 10) liiniveo korraldamise põhimõtteid ja nõudeid, nõutud dokumente, liinivedude korraldamise pädevaid asutusi ning avaliku teenindamise lepingu alusel korraldatava liiniveo erisusi;
- 11) rahvusvahelisel veol sõitjatelt nõutud dokumente, piiriületuse protseduure ning erisusi võrreldes Euroopa Liidu ja kolmandate riikidega ning tegevusi piiriületuseks vajalike dokumentide puudumisel;
- 12) liinivedudel rakendatavaid sõiduõiguse ning sõidusoodustuste põhimõtteid;
- 13) pagasi- ja saadetiseveo korda, nõudeid pagasi paigutamisele ning lubatud sisule ja mõõtmetele;
- 14) puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisele kehtivaid nõudeid ning selliste isikute teenindamise erisusi;
- 15) autojuhi ja sõitjate õigusi ning kohustusi.

Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega;
- 2) kasutada autojuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid;
- 3) kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingmärke;
- 4) arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid.
- 5) järgida sõiduplaani liinivedudel;
- 6) täita ja kasutada sõitjateveo dokumente nii riigisisel kui ka rahvusvahelistel veol autojuhile vajalikus ulatuses.

2. Autojuhi õigused, kohustused ja vastutus

Autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja ja -tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;
- 2) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.

3. Sõiduki ehitus ja käsitlemine

Sõidukiga seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise;
- 2) sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid;
- 3) sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega .
- 4) bussi ehituse erinõudeid, nõudeid bussi varustusele ja tähistusele, busside kategooriaid, liike ja mugavusklasse ning bussi ehitusest tulenevaid lisaohte.

Sõidukiga seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) kasutada sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide nõuetekohaselt, optimaalselt ja rikkeid ennetavalt ning oskama arvestada nende kasutamise piiranguid;
- 2) diagnoosida auto põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, leida rikete põhjused ning võimalusel neid kõrvaldada;
- 3) valida ja monteerida nõuetekohaseid rehve sõltuvalt teekonnast, auto massist, kiirusest ja otstarbest;
- 4) hinnata sõiduki tehnonõuetele vastavust enne teeliiklusesse asumist

4. Autojuhi töö, töökeskkond ja tööohutus

Autojuhi töö, töökeskkonna ja tööohutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust;
- 2) tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- 4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;
- 5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid.
- 6) autojuhi ohuolukorras tegutsemise ning sõitjate evakueerimise põhimõtteid;
- 7) sõitjate ja laste gruppide veole kehtestatud erinõudeid ning veo piiranguid;
- 8) agressiivse sõidustiili ning ebaõigete sõiduvõtete kasutamisest tulenevaid ohte ning tagajärgi sõitjale;
- 9) autojuhile vajalikke suhtlemis- ning klienditeenindusoskusi erinevate kategooriate sõitjatega suhtlemisel;
- 10) sõitjate teenindamise taset mõjutavaid tegureid ja põhjusi ning juhi- ja reisijate ruumi kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige kasutamise nõudeid;
- 11) probleemsete sõitjatega käitumise reegleid, enamlevinud probleemide põhjuseid ning

autojuhi ja asjaomaste ametiisikute õigusi korda rikkunud sõitjate korrale kutsumiseks või sõidukist kõrvaldamiseks.

Autojuhi töö, töökeskkonna ja tööohutusega seondult peab autojuht oskama:

- 1) ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sissereändajate vedu;
- 2) koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente;
- 3) käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi;
- 4) rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.

5. Liiklusohutus

Liiklusohutusega seondult peab autojuht teadma:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspsühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohte ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

Liiklusohutusega seondult peab autojuht oskama:

- 1) juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevaid tagajärgi;
- 5) võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.
- 6) juhtida, kiirendada ja peatada autot sõitjateveoks ohutu sujuvusega, arvestades erinevate veoliikide ja sõitjagruppide eripärasid;
- 7) arvestada teiste liiklejate käitumist ning ette näha ja ära hoida ohtlike liiklusolukordade tekkimist;
- 8) kasutada sõiduõiguse andmiseks kasutatavaid seadmeid;
- 9) avada bussi varuväljapääse ja evakueerida sõitjaid õnnetuse korral, kasutada tulekustutit;
- 10) aidata puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid sõiduki kasutamisel ning kasutada selliste isikute teenindamiseks ette nähtud abiseadmeid.

6. Kindlustused.

Kindlustusega seondult peab autojuht teadma:

- (1) Eestis kehtivad nõuded kindlustuse osas. Kindlustuse eri liikide puhul autojuhte puudutavad küsimused. Vabatahtliku ja sundkindlustuse mõisted.
- (2) Kahjukindlustuse liigid:
 - 1) varakindlustus;

- 2) sõidukikindlustus (kasko);
 - 3) veosekindlustus.
 - (3) Kahjukindlustuse sõlmimise kord, kindlustusmaksud, omavastutus. Kahjukindlustuse eritingimused, nende kajastamine kindlustuslepingus. Hüvitiste maksmise kord.
 - (4) Vastutuse kindlustamise mõiste. Selle kindlustusliigi erinevus kahjukindlustusest.
 - (5) Vastutuse kindlustus autoveonduses:
 - 1) liikluskindlustus;
 - 2) rahvusvaheline liikluskindlustus (roheline kaart);
 - 3) vedajavastutuse kindlustus;
 - (6) Liikluskindlustuse kohustuslikkus, kindlustuslepingu sõlmimise kord.
- Kindlustuslepingute liigid. Kindlustusmaksud, nende sõltuvus autost ja autojuhi isikuomadustest.
- (7) Liiklusõnnetusel tekkida võivad kahjud:
 - 1) isikukahjud;
 - 2) varakahjud.
 - (8) Liiklusõnnetuse vormistamine: blanketi «Teade liiklusõnnetusest» täitmise kord. Liiklusõnnetusest teatamine. Politsei poole pöördumist nõudvad juhud. Isiku- ja varakahjude hüvitamine. Kahjude hüvitamise piirmäärad.
 - (9) Liikluskindlustus rahvusvahelistel vedudel. «Roheline kaart», selle väljaandmine ja kasutusala.

Õppematerjalide loetelu:

1. Autojuhi ametikoolituse meelespea.
2. Analoogsõidumeerik
3. Digisõidumeerik
4. Lumeketid

Koolitatava eksamineerimine, hindamine:

Täienduskoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste eksamiga. Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised, oskused ja hoiakud õppekavas toodud valdkondade osas. Täienduskoolituse eksamil on 28 küsimust. Eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 20 küsimust.

Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus lektoril.

Täienduskoolituse lektor peab vastama „Autoveoseaduse“ §45 toodud nõuetele.